

**Začíná 23. ročník
soutěže Stavba roku
Plzeňského kraje**

více na straně 4

**Kraj a univerzita
spojují síly**

více na straně 7

**Tip na výlet
v Plzeňském kraji:
Kokotské rybníky**

více na straně 11

**Julie
Strnadová:**

„Stačí chut',
čas si člověk
najde.“

více na straně 8–9



03 Úvodní slovo

Hejtmán Kamal Farhan:
Jsem proti škrtům v rozpočtech
u dobrovolných hasičů

04 Začíná 23. ročník soutěže
Stavba roku Plzeňského kraje

Poznejte umění sládků během
jediné noci

Dětský sbor Kajetán dosahuje
světových úspěchů

05 Cestařina už dávno není jen
o pile a lopatě

Výluka Plzeň – Přeštice – Klatovy

06 Nové domy nabízejí zázemí
nejen osobám s autismem

Darovat krev má smysl

07 Kraj a univerzita spojují síly**08** Rozhovor s Julíí Strnadovou**10** „Fascinovaly mě Santiniho stavby,“
říká Jaroslav Zapletal**11** Tip na výlet v Plzeňském kraji:
Kokotské rybníky**12** Hydepark**14** Zdravá krajina není samozřejmost**15** Půlmaraton Plzeňského kraje
omezí dopravu


PLZEŇSKÝ KRAJ

Plzeňský kraj, Škroupova 1760/18,
301 00 Plzeň
IČO: 70890366

Redakční rada: **Martina Hradecká,**
David Havlena, Eva Mertlová,
Jindra Radová, Štěpánka Szabó,
Petra Štěpánová, Natálie Vainarová,
Kateřina Dobrovolná

Název: **Plzeňský kraj** (periodický tisk
územního samosprávného celku)
Náklad: **265 000 ks**
Datum vydání: **16. 3. 2026**
Místo vydání: **Plzeň**
Evidenční číslo: **MK ČR E14873**
Četnost vydání: **11**
Grafická úprava: **NAVA Tisk s.r.o.**
E-mail: **redakce@plzensky-kraj.cz**
Distribuce výtisků zdarma
Foto na titulní straně: **Jindra Radová**

Neoznačené články jsou redakčními materiály.






Vážení občané, milí sousedé, příběhy, které v poslední době slyším, mě vždy znovu utvrzují v tom, že žijeme mezi výjimečnými lidmi. Možná by někdo řekl, že jejich příběhy jsou jak z amerického filmu, nebo že už takové osudy dnes ani neexistují. Ale opak je pravdou. Tyto příběhy se odehrávají tady u nás. A jsou o lidech, kteří bez okázalosti a bez touhy po slávě dělají to, co považují za správné a prospěšné. Jeden z nich třeba vysází alej třešní tam, kde kdysi bývala, než ji vzaly dějiny a nešetrné zásahy minulých desetiletí. Jiný se pustí do obnovy kapličky nebo studánky, jejichž krása se ztrácela pod nánosem času. A jsou mezi námi i tací, kteří svůj volný čas nevěnují bezcílnému zevlování na telefonu, ale vezmou knihu a jdou číst nebo si povídat se seniory v domově důchodců. To všechno jsou skutečné příběhy z našeho kraje. A já je poslouchám s tichým obdivem a s vědomím, že právě tito lidé tvoří charakter našeho domova. Možná si řeknete, že je to jen připomínka něčeho, co bývalo samozřejmé. A máte pravdu. Dříve lidé přirozeně pečovali nejen o svůj majetek, ale i o prostředí, ve kterém žili. Ti, kteří měli o něco více štěstí a prostředků, dokázali část svého úspěchu vrátit zpět tam, kde vyrostli. I díky nim máme v kraji tolik kapliček, památek či laviček s krásnými výhledy. Jsem rád, že se tento duch odpovědnosti a sounáležitosti do Čech vrací. Na konci dubna se u nás budou konat tradiční Dny dobrovolnictví. Budu velmi rád, když se do nich zapojíte. A ještě raději budu, když si čas pro druhé najdete i mimo tyto dny. Protože odměnou za chvíli věnovanou ostatním je dobrý pocit – a ten si za žádné peníze nekoupíme.

Váš hejtman
Kamal Farhan

Hejtman Kamal Farhan: Jsem proti škrtům v rozpočtech u dobrovolných hasičů

Zhruba šest tisíc výjezdů za rok. Tolikrát zasahují dobrovolní hasiči v Plzeňském kraji, a už z toho je vidět, že bez nich by to nešlo. Nebo jen opravdu hodně těžko. Hejtman Kamal Farhan to ví, a i proto kraj opět prosadil navýšení výdajů v kapitole, která podporuje činnost hasičů.



Loňský rok byl pro dobrovolné hasiče tak trochu rokem nejistoty. Změnilo se to už?

Vidím, že s námi ministři komunikují a mají snahu řešit problémy. Zatím ale naráží na problém, že předchozí vedení státu při sestavování rozpočtu nebralo příliš ohledy na potřeby země a lidí. Platilo to právě i pro dobrovolné hasiče, kteří podporu potřebují. A právě tu, již roky, zajišťují kraje, tedy i ten náš. A já odmítám na hasičích šetřit. Zaprve proto, že právě oni jsou často první u zásahů a pomáhají lidem v krizových situacích, a zadruhé protože právě dobrovolní hasiči mnohdy drží život v obcích a regionech.

Kolik peněz jde tedy na dobrovolné hasiče v Plzeňském kraji?

Letos máme v rozpočtu vyčleněno již 37,8 milionů korun. Tyto peníze půjdou například na nákupy nových automobilových stříkaček, přenosných stříkaček, opravy techniky, výstroje apod. Děláme maximum pro to, aby měli hasiči ke své obětavé práci vše, co potřebují. A to už

druhý rok po sobě. I loni byla naše krajská podpora rekordní.

Bude to stačit?

To je otázka, která samozřejmě přímo svádí k odpovědi ne. Každý by chtěl mít to nejlepší a nejnovější vybavení a já to chápu. Navíc souhlasím s tím, že na technickém vybavení složek integrovaného záchranného systému není moc chytré šetřit.

To jste mi neodpověděl.

Jezdím po kraji a mluvím se starosty i dobrovolnými hasiči. Jsem rád, že se na to dívají realisticky. Ano, často si postesknou, že by potřebovali ještě to či ono, ale většinou sami přitom jedním dechem říkají, že podpora od kraje je lepší než dříve. Loni jsem se na jednom z výjezdů znovu přesvědčil, jak skvělí lidé to jsou. Seděli jsme v opravené hasičárně a tamní osazenstvo mě přesvědčovalo, ať pomůžeme také dobrovolným hasičům z vedlejší obce. To mi udělalo upřímně radost.

Začíná 23. ročník soutěže Stavba roku Plzeňského kraje



Dům sociální péče Kralovice

Soutěž Stavba roku Plzeňského kraje představuje odborné i široké veřejnosti stavební počiny, které byly dokončeny v uplynulém roce a stojí za pozornost. Vyhláškatelem soutěže je Plzeňský kraj. Přihlášené stavby bude hodnotit odborná porota, o Ceně veřejnosti rozhodnou lidé v internetovém hlasování.

Další ročník byl již vyhlášen a přihlášky jsou otevřené. Stavby dokončené v Plzeňském kraji v roce 2025 mohou jejich autoři, zhotovitelé, vlastníci či inves-

toři přihlašovat do 10. dubna. Vyhlášení nejlepších staveb proběhne v září.

V soutěži každoročně budou také budovy krajských organizací či zajímavé regionální památky. Cenou poroty z 22. ročníku se může pyšnit například přístavba jídelny Mikulášského gymnázia v Plzni. Ocenění v minulých ročnících putovala také do Postřekova za rekonstrukci základní školy, do Kralovic za přístavbu a rekonstrukci Domu sociální péče nebo do obce Žichlice za rekonstrukci hasičské zbrojnice.

Poznejte umění sládků během jediné noci

Plzeňský kraj je regionem zlatavého moku. Pivo se zde nevaří pouze v Plzni, pivovary jsou rozestry po celém kraji. Akce s názvem Noc pivovarů spojuje lidi a příběhy českého pivovarnictví.

V rámci druhého ročníku se k oslavě pivovarského řemesla připojí také pivovary v Plzeňském kraji. Prohlídky míst, kde se pivo vaří, setkání se sládky, ochutnávky speciálů či školy čepování nabídnou zapojené pivovary v pátek 24. dubna 2026.



Dětský sbor Kajetán dosahuje světových úspěchů

Dětský sbor Kajetán z Plzně se zařadil mezi deset nejlepších sborů světa v žebříčku Interkultur. Dětský sbor opery Divadla Josefa Kajetána Tyla tak jako jediný reprezentuje nejen českou, ale i evropskou dětskou sborovou scénu. K prestižnímu umístění výrazně přispěl mimořádný úspěch na European Choir Games & Grand Prix of Nations 2025, kde Kajetán zvítězil v Grand Prix levelu kategorie Children's Choir a výrazně na sebe upozornil odbornou mezinárodní veřejnost. Tento výjimečný pěvecký sbor již několik let finančně podporuje také Plzeňský kraj.



Cestařina už dávno není jen o pile a lopatě

Silnice, po kterých denně jezdíme do práce, do školy nebo za rodinou, mají za sebou spoustu poctivé práce. Silničářů, cestářů... zkrátka pracovníků Správy a údržby silnic Plzeňského kraje (SÚSPK).



Tato příspěvková organizace Plzeňského kraje se stará o 4 614 kilometrů silnic II. a III. třídy napříč celým regionem, a to bez ohledu na roční období, počasí nebo den v týdnu.

Krajští silničáři jsou v akci po celý rok. V zimě vyjíždějí v mrazech, sněhu a v noci, aby byly silnice sjízdné a bezpečné. Na jaře opravují škody po zimě, od jara do podzimu se starají o zeleň podél komunikací, opravují vozovky, mosty, a dokonce stojí i za výstavbou nových silnic. V minulém roce bylo jednou z největších staveb napojení severního Rokycanska na dálnici D5.

Na 23 provozních střediscích po celém Plzeňském kraji pracuje zhruba 400 dělníků a 78 administrativních pracovníků. Práce na stavbách a při údržbě komunikací vyžaduje zručnost, všestrannost a ochotu obsluhovat moderní i speciální techniku. „Cestařina už dávno není jen o lopatě a pile. Pracujeme s moderní technikou a speciálními stroji, bez kterých bychom tak rozsáhlou síť silnic nezvládli,“ říká generální ředitel SÚSPK Jiří Velíšek.

Letošní zima patřila k těm nejtěžším za poslední roky. Silné mrazy a časté

sněžení znamenaly prakticky nepřetržitý provoz techniky i lidí v terénu. Jen v lednu silničáři vyjížděli 30 dní z 31, rekordní je i spotřeba posypového materiálu. „Náklady na letošní zimní období budou zřejmě nejvyšší za posledních šest zimních sezón. Jen v lednu spotřeba posypové soli činila neuvěřitelných 21 921 tun. Tomuto číslu se přiblížila pouze zima v letech 2022/2023, kdy bylo za celou zimu spotřebováno 20 256 tun posypové soli,“ říká provozní ředitel SÚSPK Radek Šíma.

SÚSPK zaměstnává lidi ve všech okresech Plzeňského kraje. Jsou to místní, kteří znají své úseky, zatáčky i kritická místa. Pokud hledáte smysluplnou a stabilní práci, přidejte se k nim. Aktuální nabídku pracovních míst najdete na stránkách suspk.eu nebo přímo na jednotlivých provozních střediscích. „Uvítáme každého, kdo chce mít práci, za kterou je vidět výsledek. Výhodou je, že zaměstnanci u nás mohou pracovat blízko svého bydliště a nemusejí dojíždět do plzeňské aglomerace. Rádi nabídneme zaměstnání každému, kdo se práce v terénu a obsluhy velkých strojů nebojí,“ doplňuje generální ředitel Jiří Velíšek.

Výluka

Plzeň – Přeštice – Klatovy do 13. 6. 2026

Z důvodu stavebních prací na obchvatu města Přeštice je od konce února až do poloviny června přerušena vlaková doprava na trati Plzeň – Klatovy v různém rozsahu:

- rychlíky a většina spěšných vlaků jsou nahrazeny autobusy v úseku Plzeň hl. n. ↔ Klatovy
- u rychlíků (mimo večerního R 750) a spěšných vlaků 1700, 1701, 1703, 1706 a 1708 je zaveden zrychlený autobus Plzeň hl. n. ↔ Klatovy
- osobní vlaky 7807 a 7816 jsou nahrazeny autobusem jen v úseku Přeštice ↔ Klatovy
- osobní vlak 7501 je nahrazen autobusem v úseku Klatovy – Chlumčany u Dobřan
- osobní vlak 7512 je nahrazen autobusem v úseku Chlumčany u Dobřan – Klatovy – Nýrsko

Přestupy na linkové autobusy:

- z vlaků ve stanici Dobřany, Přeštice
- z NAD u expresních autobusů v zastávce Přeštice, nám.; Švihov, nám. a na Terminálu Klatovy

Zastávky náhradní dopravy:

- **Plzeň hl. n.**
 - parkoviště před nádražní budovou
- **Plzeň zastávka**
 - cca 400 m vzdálená zastávka Plzeň, Chodské náměstí
- **Přeštice**
 - autobusový terminál u nádraží, stanoviště 7 a 8
 - autobusová zastávka Přeštice, náměstí, směr Klatovy stan. 4, směr Plzeň stan. 5 (jen zrychlené spoje)
- **Švihov u Klatov**
 - autobusová zastávka Švihov, náměstí, směr Plzeň u č.p. 199, směr Plzeň u parkoviště naproti pensionu Švihovský dvůr
 - před nádražní budovou (aut. zastávka Švihov, žel. st.) jen autobusy za vlaky 7501, 7512, 7807, 1816
- **Klatovy**
 - autobusový terminál u budovy, stan. 7

Nové domy nabízejí zázemí nejen osobám s autismem



Plzeňský kraj dělá významný krok v rozšiřování sítě sociálních služeb. V klidné zástavbě v Mantově vyrostly dva moderní rodinné domy, které nejsou jen stavbami z cihel. Zázemí, pocit bezpečí, individuální péči i prostor pro rozvoj tady najde 12 klientů. Jeden z domů je určen pouze pro osoby s poruchou autistického spektra a chováním náročným na péči. Tato nová sociální služba reaguje na dlouhodobý nedostatek specializovaných kapacit v našem kraji.

Rodinná atmosféra namísto ústavu

Hlavní myšlenkou je deinstitucionalizace – tedy odklon od velkých ústavů směrem k přirozenému domácímu prostředí. Každý dům je navržen tak, aby

splňoval specifické potřeby lidí s poruchou autistického spektra (PAS), tzn. přehlednost, minimalizace rušivých vjemů, dostatek soukromí i společný obývací prostor a zahrada vybízejí k sociální interakci pod dohledem odborných asistentů.

Společné úsilí kraje a státu

Službu poskytuje Centrum sociálních služeb Stod. Hlavní investiční podpora plynula z Národního plánu obnovy (NPO), který se zaměřuje na modernizaci sociální infrastruktury v ČR. Zásadní roli však sehrál samotný Plzeňský kraj, který se na projektu podílel významnou spoluúčastí a dlouhodobě garantuje provoz a udržitelnost této služby.



Darovat krev má smysl

Každý odběr krve může zachránit lidský život, a v Klatovech se znovu ukázalo, že ochota pomáhat je mezi lidmi velká. Na transfuzním oddělení Klatovské nemocnice proběhla akce na podporu dárcovství Daruj krev s HC Klatovy. A přinesla skvělý výsledek, během tří dnů přišlo darovat krev 146 dárců, z toho 59 prvodárců. Do výzvy se zapojili hráči, funkcionáři i fanoušci hokejového klubu a významnou část dárců tvořili také studenti Střední průmyslové školy Klatovy.



Odpolední odběry pomáhají sladit práci i pomoc

Nemocnice v Klatovech myslí i na ty, kteří nemohou přijít darovat krev dopoledne. I letos proto pokračují odpolední odběry krve, a to vždy jednou měsíčně v úterý od 14:00 do 16:30 hodin. Využít můžete následující termíny 24. března a 28. dubna. Na odběr je vhodné se předem objednat prostřednictvím online rezervačního systému nemocnice. Přihlásit se mohou i noví zájemci o dárcovství. Pro prvodárce je vyhrazen čas od 14:00 do 15:00 hodin, protože vstupní vyšetření je o něco delší.

Krev je nenahraditelná a bez pravidelných dárců se zdravotnictví neobejde. Příklad hokejistů i desítek nových dárců ukazuje, že stačí malé rozhodnutí, které ale může znamenat velkou pomoc pro jiného.

Kraj a univerzita spojují síly

Víc učitelů, víc špičkových odborníků a jasná podpora talentů od dětí po vysokoškoláky. Plzeňský kraj a Západočeská univerzita v Plzni se dohodly na nové společné politice ve vzdělávání, která má reagovat na poptávku zaměstnavatelů a posílit konkurenceschopnost regionu.

Společná politika navazuje na dosavadní partnerství obou institucí a poprvé systematicky propojí školy, univerzitu, zaměstnavatele i krajské priority do jednoho rámce s konkrétními kroky. Spolupráce se zaměřuje i na nedostatek pedagogů, rozvoj učitelých oborů i další vzdělávání učitelů v praxi. Zároveň cílí na přípravu odborníků pro klíčové oblasti, jako jsou energetika, doprava, nové technologie, čipový průmysl nebo umělá inteligence. Důležitým prvkem je také užší propojení studia s výzkumem a firmami v regionu. Memorandum o spolupráci mezi Plzeňským krajem a ZČU podepsali hejtman Plzeňského kraje Kamal Farhan a rektor univerzity Miroslav Lávička. Součástí dohody je i finanční podpora programu Academic Careers, který má usnadnit příchod zahraničních vědců na ZČU a posílit mezinárodní výzkumné týmy. Společná politika zároveň počítá se systematickou podporou nadaných

děti a studentů od mateřských škol až po univerzitu a s posílením podpory startupů a firem, které pomáhají převádět akademické nápady do praxe.

Technická olympiáda jako příklad propojení škol a univerzity

Dlouhodobá spolupráce Plzeňského kraje a ZČU se promítá i do konkrétních projektů. Jedním z nich je Technická olympiáda Plzeňského kraje, která se uskutečnila už po třinácté. Soutěž je určena studentům středních škol, kteří v týmech řeší technická zadání připravená odborníky ze ZČU. Studenti procházejí několika fázemi, od teoretických prací s praktickým experimentem přes tvorbu fyzických modelů až po virtuální modelování. Nedílnou součástí je také prezentace projektů před odbornou porotou složenou ze zástupců univerzity a kraje. Zájem o olympiádu dlouhodobě roste. Z původních zhruba deseti škol

se letošní ročník rozšířil na 16 středních škol a 51 soutěžních prací, na nichž se podílelo více než 120 studentů. Slavnostní vyhlášení proběhlo na Fakultě elektrotechnické ZČU.

Dlouhodobá spolupráce Plzeňského kraje a ZČU se promítá i do konkrétních projektů. Jedním z nich je Technická olympiáda Plzeňského kraje.

Rozšiřování studijní nabídky podle potřeb regionu

Spolupráce kraje a univerzity a reakce na poptávku trhu práce se odráží také v rozšiřování studijních programů. ZČU otevírá nový bakalářský program Environmentální inženýrství a technologie, který propojuje technické a přírodovědné vzdělání s důrazem na udržitelné technologie, obnovitelné zdroje energie či cirkulární ekonomiku. Univerzita zároveň připravuje navazující magisterské studium zaměřené na energetické stroje a zařízení pro jadernou a udržitelnou energetiku. Fakulta zdravotnických studií požádala o akreditaci navazujícího magisterského programu Fyzioterapie a Fakulta pedagogická plánuje podat žádost o akreditaci bakalářského programu Psychologie, který má reagovat na kritický nedostatek školních psychologů v regionu. Do budoucna se počítá také s navazujícím magisterským studiem a doktorským programem Didaktika přírodních věd.



Příběh dobrovolnice Julie Strnadové: „Stačí chut', čas si člověk najde.“

Když znáte její životní příběh, skoro máte pocit, že má svatozář. „Říkají mi to,“ usměje se skromně. K rozhovoru svolila jen proto, aby inspirovala ostatní a ukázala, že dobrovolnictví má smysl. Sama se za výjimečnou nepovažuje. Pomáhat je pro ni přirozené, je to radost, ne povinnost.

text: **Martina Hradecká**
foto: **Jindra Radová**

Sinspirativní dobrovolnicí Julií Strnadovou, která shodou okolností pracuje na Krajském úřadu Plzeňského kraje, jsme si povídali nejen o dobrovolnictví. Dozvíte se, jak ve volném čase dochází za pacienty do nemocnice, jak se k dobrovolnictví dostala, jak zvládala dlouholetou péči o nemocnou maminku i co vzkazuje těm, kteří o dobrovolnictví teprve uvažují.

Dobrovolnictví je pomoc. Pomáhat blízkým je přirozené, ale pomáhat cizím lidem už tak samozřejmé není. Pro vás ale ano...

Pomáháme vlastně už od dětství. A já jsem asi ten typ člověka, který pomáhá pořád. Když někomu něco upadne, zvednu to. Podrším dveře. Je to pro mě přirozené. Možná až tak, že když nepo-

máhám, mám pocit, že nežiju. Stačí mít chut' pomoci. Čas si člověk, když chce, vždycky najde.

Jaká byla vaše cesta k dobrovolnictví?
Byla delší a trochu náhodná. Sedm let jsem se doma starala o nemocnou maminku. Po její smrti jsem kandidovala do zastupitelstva v naší obci v Úlicích, kde



Dobrovolnice Julie Strnadová si povídá s pacientem v nemocnici. Snaží se mu vrátit slova, úsměv i naději.

jsem poznala nové lidi. Díky komunitní Zahradě ticha v Jezné, kde se s kamarádkami scházíme a pomáháme, jsem se dostala k dobrovolnickým projektům v TOTEMU, které mi představila Vlasta Faiferlíková.

Vaše maminka prodělala mrtvici. A teď pomáháte pacientům po cévní mozkové příhodě.

K těmto pacientům mě přivedl právě projekt TOTEMU. S cévní mozkovou příhodou jsem měla osobní zkušenost, a když můžu, pomůžu. Dnes chodím do nemocnice za lidmi po mrtvici, kteří trpí afázií. Rozumějí, ale nedokážou mluvit. A to je pro ně obzvláště těžké.

„Dobrovolník je člověk k nezaplacení, přesto tuto činnost vykonává bez jakékoliv finanční odměny. Odměnou je ale radost. Radost, kterou dostává od těch, kterým pomáhá.“

Vaší prací v nemocnici je povídat si s pacienty?

Ano, povídáme si. Snažíme se, aby se znovu rozpovídali. Logopedka nám připravuje materiály a my ukazujeme obrázky, trénujeme slova a komunikaci. Já hodně improvizuji a mluvím o všem možném.

Důležité je také to, že děláte společnost osamělým pacientům?

Ano. Často jsou tam lidé úplně sami, bez rodiny. A někdy vznikne opravdu silné pouto. Mojí pacientkou byla paní Zdenička. Rodinu sice má a dnes už je doma, ale já za ní stále chodím. Bylo nádherné sledovat, jak se postupně zlepšuje. A také jsme se spolu hodně nasmály. Třeba při trénování pohybu prstů, když jsme cvičily zdvižený prostředníček. Nebo pan Vašík, se kterým jsem hrávala Člověče, nezlob se.

Nebudeme ale zastírat, že to může mít i svá negativa. Můžete se setkat s negativními reakcemi a musíte být psychicky vyrovnaná, abyste chodila za nemocnými lidmi do nemocnice.

To je pravda. Pamatuji si, když jsem šla poprvé za paní Zdeničkou. Tekly mi slzy,

vzpomněla jsem si na maminku, která také prodělala mrtvici. A negativní reakce? Ty samozřejmě přicházejí také. Pomoci můžete jen lidem, kteří sami chtějí. Musíte počítat s tím, že se setkáte i s odmítnutím. Typické je to například u hendikepovaných lidí, pomoc odmítají, protože si chtějí a potřebují dokázat, že to zvládnou sami. A to je v pořádku. Pomáhat se má tam, kde o to stojí.

Celých sedm let jste se starala o nemocnou maminku. Nikdy jste nepřemýšlela, že byste ji umístila do nějakého zařízení?

Nikdy. Byla jsem opravdu šťastná, že ji mohu mít doma. Ano, bylo to těžké.

Kvůli péči jsem přišla o práci a rok byla na úřadu práce. Naštěstí jsem potom získala zaměstnání na sociálním odboru Krajského úřadu. Jsem za tu práci vděčná, baví mě, a když jsem se ještě starala o maminku, měla jsem zde vždy pochopení.

Když někdo řekne, že by rád byl dobrovolníkem, ale nemá čas...

Osobně si myslím, že je to trochu alibismus. Věřím, že času není nazbyt, také ho nemám na rozdávání. Ale když opravdu chcete, čas si najdete. Chut' pomáhat musí být větší. Chápu, že jsou lidé, kteří na to nejsou. Je to stejné jako v práci, někteří práci nevidí a o lopatu se opřou. Jiní nepůjdou sami od sebe, ale když je požádáte, rádi pomohou.

A na závěr... Co vám dává dobrovolnictví? A jaký je váš vzkaz těm, kteří uvažují, že by se stali dobrovolníky?

Pro mě je to radost. Cítím se šťastná, když mohu někomu pomoci. Přináší mi to chuť do života, radost druhého dělá radost i mně. A vzkaz? Pokud vás těší nezištně pomáhat, jděte do toho. Nic od toho nečekejte, ani třeba úsměv. Ale je skvělé dělat dobro.

Dobrovolníky v regionu koordinuje Mezigenerační a dobrovolnické centrum TOTEM, které spolupracuje s nemocnicemi i dalšími organizacemi napříč krajem. „Aktuálně v Plzeňském kraji působí 560 dobrovolníků,“ říká ředitelka centra Vlasta Faiferlíková.

Mezi nejstarší a nejmladší dobrovolnicí je úctyhodný věkový rozdíl 90 let. „Nejstarší je 96letá paní, která chodí pomáhat, peče buchty, vyrábí. A nejmladší je moje šestiletá vnučka,“ dodává s úsměvem ředitelka.

Nejdéle pomáhá pan Dbalý, už 17 let. „Když odešel do důchodu, chtěl být ještě užitečný. Začínal v Jitřence v Koterově, kde se věnují hipoterapii. Opravoval ohradníky, dělal potřebné práce a v zimě vedl internetový klub. Byl také mentorem chlapce z dětského domova, dnes pomáhá u nás,“ přibližuje Vlasta Faiferlíková.

Podle ní je na dobrovolnictví nejkrásnější to, že pomáhat může každý a téměř kdekoliv. Někdo dochází do nemocnice či hospice, jiný pomáhá dětem, v kultuře, v přírodě nebo na sportovních akcích. Senioři čtou dětem v mateřských školách, grafici ve volném čase tvoří pro neziskové organizace, dobrovolníci venčí pejsky nebo jen dělají společnost. Možností je skutečně mnoho.

Dobrovolnictví si lze vyzkoušet i „nanečisto“. Od 20. do 26. dubna se uskuteční Dny dobrovolnictví. „Kdekoliv může připravit prospěšnou DOBROAKCI, do které se zapojí dobrovolníci. Vloni jich bylo 89 po celém kraji.

dobrovolnictvi-plzenskykraj.cz

Není důležité, že stárneme, ale jak stárneme

Výstavu s tímto názvem můžete navštívit ve vstupních prostorách Krajského úřadu Plzeňského kraje **od 1. dubna do 29. května 2026**. Prostřednictvím šestnácti tematických panelů se seznámíte s příběhy lidí, kteří v TOTEMU nacházejí nové přátele, příležitosti k dobrovolnictví, vzdělávání, kultuře i pohybu.

„Fascinovaly mě Santiniho stavby,“ říká Jaroslav Zapletal

Vůně olejových barev a knížky s cizími jmény významných umělců mezi stojany s rozpracovanými plátny, skicami a podivuhodnými objekty. Tak na ateliér Jaroslava Zapletala vzpomněla jeho vnučka při vernisáži právě probíhající výstavy. „Děda nás nebral do zoologické zahrady. Chodili jsme k němu do ateliéru. To byl jeho svět.“

Plzeňský výtvarník Jaroslav Zapletal prošel od kreseb a scénografie až k digitálním monumentům. Jeho výjimečnou tvůrčí cestu představuje právě probíhající souborná výstava, navštívit ji můžete v Západočeském muzeu až do 12. dubna. Jak sám akademický malíř uvedl, chtěl v ní nabídnout průřez vším, čemu se během svého výtvarného života věnoval.

Prostřednictvím vystavených děl můžete nahlédnout také do témat historie či ekologie. „Jsou zde i ‚zrcadla doby‘ historická. Mohu jmenovat např. obrazy s ekologickou tematikou z 80. let, kdy byl stav životního prostředí skutečně tristní. Druhým případem jsou pak moje snahy reflektovat např. středověkou filozofii a představy o životě a světě. A pak jsou na výstavě i díla pochopitelná snad v každé době. Jmenoval bych třeba obraz Byrokrat.

Myslím, že ten by pochopili i ve starověkém Římě,“ řekl k vystaveným dílům dnes již 88letý uznávaný umělec.

Silnou inspirací mu často bývala místa v Plzeňském kraji. „Vždy mě fascinovaly stavby Jana Blažeje Santiniho Aichla, které jsem si pro sebe objevil právě na Plzeňsku. Plasy, Kladruby, Mladotice, Mariánská Týnice pro mě byly impulsem, abych začal pátrat po dalších realizacích tohoto úžasného architekta. Byly a jsou mi velmi blízké tím, jak Santini pracoval s prostorem pomocí geometrických kompozic půdorysů, které přetvářel do ohromujících tvarů a prostorů,“ říká Zapletal.

Slavnostní zahájení výstavy si nenechali ujít ani zástupci Plzeňského kraje. „Rád bych vyjádřil obdiv a respekt nejen k věku pana Zapletala, ale i k šíři jeho záběru. Je inspirující setkávat se s lidmi, kteří vystudují matematiku i umění



a dokážou tyto světy originálně propojit,“ uvedl radní pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu Libor Picka.

Na přelomu 60. a 70. let se autor věnoval především kresbě a tvorbě objektů inspirovaných matematikou a kosmologií. Po vynucené pauze v 70. letech vytvořil cyklus označovaný jako „ekologická malba“, na který navázal i v dalších desetiletích. Přelom tisíciletí patřil zejména kresbě tužkou a rozsáhlému souboru děl s tematikou gotických katedrál. Tyto práce získaly významné mezinárodní uznání, mimo jiné první cenu na Biennale internationale d'art miniature v kanadském Quebecu.



Tip na výlet v Plzeňském kraji: Kokotské rybníky



- **Oblast:** Rokycansko
- **Typ výletu:** Pěší výlet do přírody za poznáním po naučné stezce

➤ Trasa a náročnost

- **Délka trasy:** Okružní trasa dlouhá 8,5 km.
- **Časová náročnost:** Přibližně 2,5 hod.
- **Náročnost:** Lehká
- **Převýšení:** Orientačně 222 m
- **Výchozí bod a cíl výletu:** Vesnice Nová Hut' (část obce Dýšina) – Turistický rozcestník Nová Hut' – u koupaliště

➤ Pro koho je výlet vhodný

- **Vhodné pro:** Rodiny s dětmi i seniory.
- **Nevhodné pro:** Kočárky, kola, osoby se sníženou pohyblivostí.

➤ Doprava na místo

- **Autem:** Možnost parkování při komunikaci v okolí mostu přes řeku Klabavu, zdarma, vejde se několik aut.
- **Vlakem:** Vlaková zastávka Dýšina/ **autobusem:** zastávka Dýšina, Nová Hut', linky 253 a 254

➤ Co uvidíte po cestě

- **Hlavní cíl výletu:** Dolní a Horní kokotský rybník – rybníky jsou od sebe vzdálené asi 800 m, na hrázi Dolního kokotského rybníka je odpočinkový přístřešek a několik laviček, místo vhodné k odpočinku a svačince.
- **Zajímavosti po trase:** Bývalá obec Kokot, Horní a Dolní kokotský rybník, Lesní skalka Čertův kámen
- **Občerstvení po cestě:** Bušovice, v letní sezóně koupaliště Nová Hut'



- **Náš tip:** Ochutnejte přírodní pramen výborné vody ve studánce U Čůráčku
- **Praktické tipy:** Vydáte-li se v letní sezóně, můžete si výlet zpestřit a udělat si krátkou zastávku k osvěžení. K dispozici je koupaliště, brouzdaliště, dětské hřiště a občerstvení.



Všechny tipy naleznete na www.turisturaj.cz nebo v nové mobilní aplikaci **Plzeňský kraj – Turistů ráj**.



JIŘÍ VALENTA



JITKA KYLIŠOVÁ



JAN BOZDĚCH



RUDOLF ŠPOTÁK



MARIE POŠAROVÁ

Otázka:

**Blíží se duben, měsíc dobrovolnictví.
Jaký dobrý skutek může podle vás
udělat úplně každý z nás a vzpomenete
si na ten svůj?**

Stát se součástí dobrovolnické rodiny v Plzeňském kraji můžete i vy. V případě zájmu o dobrovolnictví kontaktujte Mezigenerační a dobrovolnické centrum TOTEM. Každý má své poslání jinde. Někdo rád sází stromky a chce přispět ke zlepšení životního prostředí, jiný chce pomáhat dětem či seniorům a pro někoho je cestou dobrovolnictví účast na jednorázových akcích. Centrum TOTEM s vámi najde tu správnou cestu k pomáhání.

JIRÍ VALENTA (STAČILO! KSČM, SD-SN A ČSNS) zastupitel Plzeňského kraje

Není snadné vydefinovat realizaci jakéhokoliv dobrého skutku „úplně každým z nás“. Asi ale nejpravděpodobněji by „úplně každý z nás“ mohl v míře přijatelné svému finančnímu statusu projevit „štedrou ruku“, a to např. směrem k dětem žijícím ve státní péči bez rodičů. Nechtěl bych ale takovýmto morálním apelem jakkoliv alternovat dysfunkci státu, který si svoji sociální roli v tomto ohledu ne vždy plní „na jedničku“, ale rád bych ještě více přitáhl pozornost veřejnosti k faktu, že mezi námi trvale koexistují děti, takové, které to často již od svého narození nemají v životě jednoduché a kterým rozhodně stojí za to pomáhat! Co se týče nějakého konkrétního dobrého skutku z mé strany, velice nerad bych se jakkoliv zviditelňoval, konat dobré skutky by se mělo skutečně pouze z dobré vůle a současně bez veřejné pompy, ale čistě pro požadovanou ilustraci mohu např. uvést, že ve spolupráci s kolegy jsme věnovali několik tabletů do jednoho nejmenovaného domu dětí a mládeže nedaleko Plzně.

JITKA KYLIŠOVÁ STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ zastupitelka Plzeňského kraje

Jsem přesvědčená, že právě dobré skutky dělají svět kolem nás lepší. Je to rozhodnutí nebýt lhostejný k tomu, co se děje kolem mě, a nezištně nabídnout pomoc tam, kde ji někdo jiný potřebuje. Pravá pomoc se neměří velikostí, nečeká na potlesk, velké díky a vlastní prospěch, je to akt laskavosti a soucitu. A tak dobrý skutek mohu udělat každý den. V dopravním prostředku pustím sednout někoho, kdo to potřebuje víc, pomůžu s těžkým nákupem někomu, kdo ho téměř neunes, pustím ve frontě v obchodě před sebe rodiče s nudícím se malým dítětem. Jsou to drobné úkony, které mohou někomu zlepšit den. A když půjdu dál, tak se mohu rozhodnout, že budu docházet do nějaké or-

ganizace jako dobrovolník a věnuji někomu svůj čas a své schopnosti. Mohu doučovat děti, chodit si povídat se seniory nebo se starat o opuštěná zvířata, možností je celá řada. Ráda si vzpomenu na čas, kdy jsem dobrovolničila a trávila čas s lidmi v jedné z plzeňských pobytových služeb. Jsou to hezké vzpomínky, plné radosti a lidské blízkosti.

JAN BOZDĚCH ANO 2011

náměstek hejtmana pro oblast sociálních věcí

Každý z nás může přispět trochou do mlýna a svět bude hned o kousek lepší. Neznamená to dělat velké věci a gesta. Znamená to něco, co se v dnešní společnosti bohužel mnoho nenosí, avšak existují výjimky, které se snaží pomáhat a stačí jim mít dobrý pocit. Takovou přehlídku dobrovolníků můžeme každoročně vidět mj. v rámci předávání cen Křesadlo.

Maličkosti se snažíme pravidelně dělat i v naší rodině. Podporujeme sbírky např. oblečení nebo hraček. Vzpomínám též na jeden z adventních koncertů, kdy jsme byli již usazeni v lavicích v kostele a najednou příběhla na poslední chvíli maminka s chlapečkem. Chtěla si sednout, aby viděli, protože jejich dcera účinkovala v rámci sboru. Jenže neměla kam. Nebylo nic jednoduššího, než se zvednout a pustit paní s chlapečkem sednout, aby viděli. Člověk si to přeci může užít stejně vzadu a ten dobrý pocit stál za to.

RUDOLF ŠPOTÁK ČESKÁ PIRÁTSKÁ STRANA zastupitel Plzeňského kraje

Duben jako měsíc dobrovolnictví je příležitostí připomenout, že služba druhým je hodnotou sama o sobě. Jako politici jsme v práci podle zákona vlastně 24/7 a očekává se od nás dostupnost, řešení problémů i ochota pomoci, kdykoli je potřeba. Možná i proto si člověk snadno zvykne pomáhat dobrovolně a postupně

se z toho stává přirozená součást našeho povolání. Přesto věřte, že spousta politiků se do dobrovolnických aktivit zapojuje proto, že opravdu chce pomoci, ne kvůli preferencím, bodům nebo „lajkům“. Dobrovolnictví totiž není jen o viditelných gestech, ale o každodenní práci pro komunitu. Ať už jde o podporu místních iniciativ, naslouchání lidem nebo hledání řešení pro ty, kteří to potřebují. I malé kroky mohou posilovat důvěru a ukazovat, že veřejná služba má smysl.

Každý z nás může darovat čas, pozornost nebo konkrétní věc, kterou už sám nevyužije, ale někomu jinému změni každodenní život.

MARIE POŠAROVÁ (SPD a TRIKOLORA) zastupitelka Plzeňského kraje

Duben je měsíc dobrovolnictví a připomíná nám, že pomáhat nemusí znamenat velká gesta. Někdy stačí málo – všimnout si kolem sebe někoho, kdo to potřebuje. Každý z nás může darovat čas, pozornost nebo konkrétní věc, kterou už sám nevyužije, ale někomu jinému změni každodenní život.

Já jsem si to letos připomněla hned na začátku roku. V lednu a únoru jsem pomohla jedné rodině se třemi dětmi. Pořídila jsem jim postel s matrací, nové posteládky a oblečení pro děti. Možná je to pro někoho „jen“ vybavení domácnosti, ale pro tu rodinu to znamenalo klidnější spání a pocit, že na to nejsou sami.

Dobrovolnictví není o dokonalosti. Je o ochotě podat ruku tam, kde je to zrovna potřeba. A to může udělat opravdu každý z nás.

OSTATNÍ POLITICKÉ STRANY SVŮJ PROSTOR PRO VYJÁDŘENÍ K TOMUTO TÉMATU NEVYUŽILY.

Zdravá krajina není samozřejmost

V posledních letech se ve spolupráci s partnery podařilo realizovat krásné projekty, které pomáhají udržovat zdravou krajinu. Vznikají nové aleje stromů i místa, kam se vracejí ptáci a žáby. Jde o projekty, které dávají smysl a skutečně podporují přírodu. Tady jsou některé z nich.



Ohrožené žáby se vrací

V rámci revitalizace evropsky významné lokality Přeštice – V Hlinkách se podařilo obnovit biotop pro ohroženou kuňku žlutobřichou a další chráněné druhy obojživelníků. Projekt kraje, realizovaný ve spolupráci se společností LB MINERALS, s.r.o., pomáhá také se zadržováním vody v krajině.

Co o projektu říká partner?

„Vážíme si iniciativy kraje i možnosti podpořit lokalitu, která má v regionu svou těžební historii. Aktivity zaměřené na podporu biodiverzity a péči o životní prostředí jsou pro nás dlouhodobým závazkem, který přirozeně patří k naší činnosti,“ uvedl Pavel Bárta, jednatel společnosti LB MINERALS, s.r.o.

První plovoucí ostrov v regionu

Ve spolupráci s partnerem Plzeňská teplárenská, a.s., jsme vybudovali první plovoucí ostrov v regionu. Umělý ostrov pro hnízdění ptáků je umístěn v přírodní rezervaci Zbynické rybníky na Klatovsku. V rezervaci žije mnoho vzácných a chráněných druhů vodních ptáků. Pravidelně tu hnízdí husa velká, potápka roháč, lyska černá a polák chocholačka. Ze vzácnějších druhů lze v rákosinách pozorovat hnízdícího motáka pochopa, chrástala vodního či potápku malou.

Ostrov je znovu hnízdištěm ptáků

Podstránský rybník na Klatovsku slouží jako důležitý migrační koridor pro vodní ptáky. Plzeňský kraj ve spolupráci s partnerem Plzeňský Prazdroj nechal ostrov upravit tak, aby se stal opět vhodným hnízdištěm ptáků.

Tůň a stezka v Janovském mokřadu

V přírodní rezervaci Janovský mokřad byla vybudována nová tůň pro obojživelníky a upravena štěrkopísková stezka k vyhlídce. Vodní plocha poskytuje životní prostor obojživelníkům, ptákům i bezobratlým. Projekt realizoval Plzeňský kraj ve spolupráci se společností Limmo alpha.



Co o projektu říká partner?

„Projekt Zdravá krajina nám dává možnost konkrétně pomoci a chránit přírodu, podporovat biodiverzitu a zlepšovat kvalitu života. Tento projekt jsme si vybrali proto, že navazuje na naše aktivity v lokalitě Nýřany a Úherce, kde naše plánované stavební záměry pozitivně formují krajinu,“ uvedla Iveta Barabášová, tisková mluvčí společnosti LIDL.

Sad v Semněvicích sázeli i studenti

Díky spolupráci společnosti IDEAL Automotive Bor, Plzeňského biskupství, obce Semněvice a Plzeňského kraje vznikl unikátní sad v obci Semněvice

na Domažlicku. Celkem bylo vysazeno 107 stromů původních dřevin, jako jsou jabloně a slivoně. Pomáhali i studenti Základní a střední školy církevní z Plzně, kteří si tak mohli vyzkoušet praktickou environmentální práci v terénu pod dohledem zkušeného arboristy.



Co o projektu říká partner?

„Máme radost, že se můžeme podílet na něčem, co skutečně dává hlubší smysl a pomáhá – nejen lidem, ale i přírodě. Věříme, že Sad zdravého pramene se stane krásným symbolem spolupráce a odpovědnosti vůči místu, kde žijeme a pracujeme, a bude to krok, který zanechá pozitivní odkaz i pro další generace. I výrobní firma může být dobrým sousedem a partnerem pro krajinu,“ uvedla Martina Frühaufová ze společnosti IDEAL Automotive Bor, s.r.o.



PŮlmaraton Plzeňského kraje omezí dopravu

Několik stovek běžců se v sobotu 11. dubna 2026 postaví na start PŮlmaratonu Plzeňského kraje. Tradiční závod odstartuje u areálu Škodaland v Plzni a povede přes Litice, Šlovice, Dobřany, Lhotu a Valchu zpět k vodní nádrži České údolí.

Uzavírky v době průběhu běžců:

(orientační časy, silnice bude zprovozněna za posledním běžcem)

Plzeň 6 – Litice

• Ulice Klatovská

9:50–13:00 - od Borské věznice ke křižovatce Klatovská / K Lávce

9:50–12:00 - od křižovatky Klatovská / K Lávce ke křižovatce Klatovská / Řepná / K Valše

• Ulice K Valše

10:00–11:40 - od křižovatky Klatovská / Řepná / K Valše ke křižovatce K Valše / Osadní

10:00–12:50 - omezen průjezd křižovatkou K Valše / Osadní/ most přes přehradu

• Silnice III/18032e

10:00–11:00 - úsek od křižovatky Klatovská / Řepná / K Valše ke křižovatce se silnicí III/18034 v obci Šlovice

• Ulice Osadní - 10:40–12:50

Šlovice

• Silnice III/18032e

10:00–11:00 - od křižovatky Klatovská / Řepná / K Valše, Litice do obce Šlovice, ke křižovatce se silnicí III/18034

• Silnice III/18034

10:05–11:40 - z obce Šlovice na začátek města Dobřany, ulice Plzeňská

Dobřany

• Průtah městem Dobřany

10:10–11:50 - od bývalé budovy Bögl a Krýsl (silnice III/18034 ze Šlovic), ulicemi

Plzeňská – Školní – náměstí T. G. M. – Lidická – Mostecká – Pobřežní

• Silnice III/18043 (Dobřany – Lhota)

10:30–12:30 - od křižovatky Komenského / Chotěšovská, Dobřany, kolem chatové oblasti Kamínek, ulicí Dobré Štěstí, ke křižovatce K Sinoru / Novoveská, Lhota

Plzeň 10 – Lhota

• Silnice III/18043 (Dobřany – Lhota)

10:30–12:30 - úsek od křižovatky Komenského / Chotěšovská, Dobřany, kolem chatové oblasti Kamínek, ulicí Dobré Štěstí, ke křižovatce K Sinoru / Novoveská

• Silnice III/18043 (Lhota – Valcha)

10:40–12:30 - úsek od křižovatky K Sinoru / Novoveská, Lhota ke křižovatce K Sinoru / U Čertovy díry, Valcha

Plzeň 3 a Valcha

• Ulice Klatovská

9:50–13:00 - od Borské věznice ke křižovatce Klatovská / K Lávce

• Ulice K Lávce - 9:50–13:00

• Ulice U Čertovy díry - 10:40–12:50

Omezení spojení PMDP a ARRIVA

od 9:50 do cca 13 hodin

PMDP – linka č. 26

(Bory–Nová Ves / Nová Ves–Bory)

• Vybrané spoje pojedou zkrácené pouze do zastávky Valcha

• Zastávky Pod Dubovkou, Náves Lhota a Lhota nebudou obslouženy

PMDP – linka č. 21

(Bory–Litice / Litice–Bory)

• Spoje v časech kolem závodu budou zrušeny nebo odkloněny

• Zajištěna bezplatná kyvadlová doprava v úseku Bory – U Přehrady, 7:30–16:00

ARRIVA – linka č. 450561

(spoje 103 a 104)

• Spoje pojedou po objížděné trase

• Vybrané zastávky v Dobřanech, Šlovicích a Liticích nebudou po dobu uzavírky obsluhovány



Kompletní informace o závodě najdete na: pulmaraton.plzensky-kraj.cz

Nominujte své blízké na Cenu hejtmana za celoživotní přínos Plzeňskému kraji či Cenu hejtmana za záchranu lidského života v roce 2025.



Máte ve svém okolí někoho,
kdo se během svého života
zasloužil o rozvoj Plzeňského
kraje a přispěl tak k jeho
dobrému jménu?

Víte o někom, kdo v našem
kraji nezištně pomohl osobě
v ohrožení života a svým
příčiněním jí život zachránil?

Nominace s podrobným popisem
navrhované osoby posílejte od 1. 3.
do 1. 6. 2026 na adresu: Plzeňský
kraj, kancelář hejtmana, Škroupova
18, 306 13 Plzeň nebo elektronicky
na cenahejtmana@plzensky-kraj.cz.
Formulář lze vyplnit i přímo na:
www.plzensky-kraj.cz.
Slavnostní předání cen z rukou
hejtmana Plzeňského kraje proběhne
během slavnostního Galavečera
Plzeňského kraje v listopadu 2026.



Navrhuji na Cenu hejtmana za

celoživotní přínos Plzeňskému kraji / záchranu lidského života v roce 2025

Jméno, adresa, telefon a e-mail navrhované osoby:

Popis mimořádných zásluh (možno přiložit životopis) / popis záchrany života:

Moje jméno, adresa, telefon a e-mail: